

UNIwersytet
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Wstęp do wykładni prawa administracyjnego

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Administracja - przedmioty do wyboru		Cykl dydaktyczny 2025/26
Specjalność -		Kod zajęć 10ADMPWS.12N.13874.25
Jednostka organizacyjna Wydział Prawa i Administracji		Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Piotr Zwierzykowski	
Prowadzący zajęcia	Piotr Zwierzykowski	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 20, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Nabycie wiedzy ze sfery wykładni prawa ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki prawa administracyjnego

Wymagania wstępne

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy są następujące:

- podstawowa wiedza w zakresie interpretacji tekstu aktu normatywnego,
- brak szczególnych wymagań w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Wie, z jakich elementów składa się system prawny. Rozumie różnicę między językiem pierwszego stopnia a metajęzykiem. Rozumie różnice między poszczególnymi typami przepisów i norm. Potrafi, posługując się aparaturą pojęciową z zakresu teorii prawa, wskazać językową postać (przede wszystkim syntaktyczną) przepisu prawnego i normy prawnej. Potrafi ustalić relacje między nimi. Posiada kompetencje do charakteryzowania elementów systemu prawnego z różnych punktów widzenia (norm, praepisów, aktów). Obejmuje ona także możliwość wskazywania relacji między strukturą aktu (aspekt legislacyjny) a jego funkcją bycia podstawą dla budowania wiążących wzorcówpostępowania (aspekt interpretacyjny).	ADM_K1_W01, ADM_K1_W02	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W2	Posiada podstawową wiedzę o budowie źródeł prawa w RP. Wie, jakie relacje zachodzą między systemem prawa polskiego a systemem prawa unijnego. Potrafi wskazać akty o charakterze powszechnie obowiązującym i akty o charakterze wewnętrznym. Jest w stanie ustalić części aktów normatywnych podstawowych dla danego procesu wykładni.	ADM_K1_W01, ADM_K1_W02	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W3	Wie, jakie metody egzegezy prawa są legitymowane dla aktów wykładni i inferencji. Posiada należytą wiedzę co do tego, jakie metody są specyficzne dla sfery prawa publicznego, w szczególności administracyjnego. Potrafi przeprowadzić elementarny proces wykładni, wskazując na odpowiednią sekwencję zastosowania typów reguł wykładni i uzasadniając jej wynik. Potrafi wskazać warunki zastosowania reguł inferencyjnych w procesie egzegezy i wskazać, w jakich okolicznościach pewne typy inferencji w prawie publicznym są niedopuszczalne. Posiada kompetencję do odpowiedniego stosowania reguł interpretacyjnych. Posiada odpowiednią kompetencję do stosowania reguł inferencyjnych i wskazywania ich ograniczeń.	ADM_K1_W03, ADM_K1_W04, ADM_K1_W05, ADM_K1_W06, ADM_K1_W07, ADM_K1_W08	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Wie, z jakich elementów składa się system prawny. Rozumie różnicę między językiem pierwszego stopnia a metajęzykiem. Rozumie różnice między poszczególnymi typami przepisów i norm. Potrafi, posługując się aparaturą pojęciową z zakresu teorii prawa, wskazać językową postać (przede wszystkim syntaktyczną) przepisu prawnego i normy prawnej. Potrafi ustalić relacje między nimi. Posiada kompetencje do charakteryzowania elementów systemu prawnego z różnych punktów widzenia (norm, praepisów, aktów). Obejmuje ona także możliwość wskazywania relacji między strukturą aktu (aspekt legislacyjny) a jego funkcją bycia podstawą dla budowania wiążących wzorcówpostępowania (aspekt interpretacyjny).	ADM_K1_U02	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	Posiada podstawową wiedzę o budowie źródeł prawa w RP. Wie, jakie relacje zachodzą między systemem prawa polskiego a systemem prawa unijnego. Potrafi wskazać akty o charakterze powszechnie obowiązującym i akty o charakterze wewnętrznym. Jest w stanie ustalić części aktów normatywnych podstawowych dla danego procesu wykładni.	ADM_K1_U01, ADM_K1_U02, ADM_K1_U05	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
U3	Wie, jakie metody egzegezy prawa są legitymowane dla aktów wykładni i inferencji. Posiada należyłą wiedzę co do tego, jakie metody są specyficzne dla sfery prawa publicznego, w szczególności administracyjnego. Potrafi przeprowadzić elementarny proces wykładni, wskazując na odpowiednią sekwencję zastosowania typów reguł wykładni i uzasadniając jej wynik. Potrafi wskazać warunki zastosowania reguł inferencyjnych w procesie egzegezy i wskazać, w jakich okolicznościach pewne typy inferencji w prawie publicznym są niedopuszczalne. Posiada kompetencję do odpowiedniego stosowania reguł interpretacyjnych. Posiada odpowiednią kompetencję do stosowania reguł inferencyjnych i wskazywania ich ograniczeń.	ADM_K1_U04, ADM_K1_U05, ADM_K1_U06, ADM_K1_U07, ADM_K1_U08	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Wie, z jakich elementów składa się system prawny. Rozumie różnicę między językiem pierwszego stopnia a metajęzykiem. Rozumie różnice między poszczególnymi typami przepisów i norm. Potrafi, posługując się aparaturą pojęciową z zakresu teorii prawa, wskazać językową postać (przede wszystkim syntaktyczną) przepisu prawnego i normy prawnej. Potrafi ustalić relacje między nimi. Posiada kompetencje do charakteryzowania elementów systemu prawnego z różnych punktów widzenia (norm, przepisów, aktów). Obejmuje ona także możliwość wskazywania relacji między strukturą aktu (aspekt legislacyjny) a jego funkcją bycia podstawą dla budowania wiążących wzorców postępowania (aspekt interpretacyjny).	ADM_K1_K01, ADM_K1_K02, ADM_K1_K03	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
K2	Wie, jakie metody egzegezy prawa są legitymowane dla aktów wykładni i inferencji. Posiada należyłą wiedzę co do tego, jakie metody są specyficzne dla sfery prawa publicznego, w szczególności administracyjnego. Potrafi przeprowadzić elementarny proces wykładni, wskazując na odpowiednią sekwencję zastosowania typów reguł wykładni i uzasadniając jej wynik. Potrafi wskazać warunki zastosowania reguł inferencyjnych w procesie egzegezy i wskazać, w jakich okolicznościach pewne typy inferencji w prawie publicznym są niedopuszczalne. Posiada kompetencję do odpowiedniego stosowania reguł interpretacyjnych. Posiada odpowiednią kompetencję do stosowania reguł inferencyjnych i wskazywania ich ograniczeń.	ADM_K1_K03, ADM_K1_K04, ADM_K1_K05, ADM_K1_K06	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	1. Przepis prawny a norma prawna: - założenie o normatywności tekstu prawnego (przepis prawny, norma prawna), - typy przepisów prawnych, - typy norm prawnych.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
2.	2. System źródeł prawa w Polsce: - pojęcie aktu normatywnego, - budowa aktu normatywnego, - rodzaje aktów normatywnych, - język prawny (charakterystyka języka tekstów prawnych) i język prawniczy, - akty powszechnie obowiązujące i akty o charakterze wewnętrznym, - źródła prawa administracyjnego.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
3.	3. Pojęcie racjonalnego prawodawcy: - założenie o prawodawcy racjonalnym, - założenie o racjonalności językowej, - założenie o racjonalności epistemicznej, - założenie o racjonalności prakseologicznej, - założenie o racjonalności aksjologicznej.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
4.	4. Egzegeza prawa - wprowadzenie: - pojęcie systemu prawa, - reguły konstrukcji systemu prawa: walidacyjne i egzegezy, - pojęcie wykładni prawa, - typy wykładni prawa, - derywacyjna koncepcja wykładni, - modelowy przebieg (fazy) wykładni prawa, - dyrektywy wykładni prawa i ich rodzaje.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
5.	5. Wykładnia prawa (I): - pojęcie wykładni językowej, - dyrektywy wykładni językowej, - chronologia wykładni językowej.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
6.	6. Wykładnia prawa (II): - pojęcie wykładni funkcjonalnej, - pojęcia ze sfery aksjologii: wartość, ocena, wypowiedź oceniająca, - źródła wartości prawodawcy, - reguły wykładni funkcjonalnej: analogia legis, wykładnia rozszerzająca i zwężająca.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
7.	7. Wykładnia prawa (III): - pojęcie wykładni systemowej, - reguły wykładni systemowej, - hierarchia systemu prawa (z uwzględnieniem miejsca prawa administracyjnego), - zasady prawa administracyjnego.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
8.	8. Wnioskowania prawnicze: - wnioskowania typu „wynikanie normy z normy”, - wnioskowania aksjologiczne (analogia iuris, argumenta a fortiori), - wykładnia prawa a wnioskowania prawnicze.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Stosuje się następujące kryteria oceniania studenta: a) poprawność i kultura języka, b) umiejętność poprawnego formułowania myśli i poglądów oraz ich racjonalnego uzasadniania, c) umiejętność poprawnej argumentacji prawniczej i logicznego wyciągania wniosków, d) umiejętność sprawnego stosowania metod i pojęć interpretacyjnych i z dziedziny wnioskowań prawniczych, e) poziom poszczególnych umiejętności scharakteryzowanych powyżej w ramach opisu efektów kształcenia dla tego modułu.

Literatura

Obowiązkowa

1. M. Zieliński, Wykładnia prawa. Zasady, reguły, wskazówki, Warszawa 2017, wyd. 7
2. S. Wronkowska, Podstawowe pojęcia prawa i prawoznawstwa, Poznań 2005, wyd. 3

Dodatkowa

1. A. Malinowski, Redagowanie tekstu prawnego. Zagadnienia podstawowe, Warszawa 1995

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	20
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	15
Przygotowanie do zajęć	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ADM_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dalszego kształcenia się i doskonalenia zawodowego; podjęcia studiów drugiego stopnia
ADM_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do do współdziałania z grupą i przyjmowania w niej różnych ról
ADM_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedniego określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania oraz efektywnego organizowania pracy własnej i kierowanego przez siebie zespołu osób
ADM_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do posługiwania się ogólną wiedzą z zakresu nauk społecznych, w tym szczególnie nauk o prawie i o administracji oraz podstawową wiedzą ekonomiczną i wykorzystywania jej w pracy zawodowej z zachowaniem zasad etycznych,
ADM_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestniczenia w pracach przygotowujących projekty społeczne, uwzględniające aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne
ADM_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, jest kreatywny
ADM_K1_U01	Absolwent/ka potrafi prawidłowo interpretować podstawowe pojęcia prawne, ekonomiczne z zakresu nauk prawnych (prawo, nauki o administracji) wykładanych w ramach studiów administracyjnych. Potrafi posługiwać się podstawową terminologią z zakresu poszczególnych dziedzin będących przedmiotem studiów
ADM_K1_U02	Absolwent/ka potrafi wykorzystać zebraną wiedzę dla dokonywania prostej analizy procesów i zjawisk politycznych, prawnych i gospodarczych, w tym dotyczących kompetencji i funkcji poszczególnych organów państwa
ADM_K1_U04	Absolwent/ka potrafi przewidzieć skutki prawne i praktyczne wprowadzenia wybranych rozwiązań prawnych dotyczących dziedzin prawa właściwych dla studiów administracyjnych
ADM_K1_U05	Absolwent/ka potrafi prawidłowo posługiwać się wybranymi normami i regułami prawnymi w celu rozwiązania podstawowych zadań z zakresu dziedzin właściwych dla studiów administracyjnych; posiada umiejętność znajdowania podstaw prawnych, orzecznictwa i literatury dotyczącej badanych zagadnień oraz stosowania zasad etycznych,
ADM_K1_U06	Absolwent/ka potrafi podjąć pracę urzędniczą na średnich szczeblach zarządzania w administracji publicznej rządowej (ogólnej, specjalnej) i samorządowej oraz do stosowania prawa w instytucjach niepublicznych, jak również do samodzielnego podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej; wykorzystywać zdobytą wiedzę, z uwzględnieniem umiejętności nabytych podczas praktyki zawodowej, do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej
ADM_K1_U07	Absolwent/ka potrafi sprawnie posługiwać się dostępnymi środkami informacji oraz posiada umiejętność przygotowania typowych dokumentów i prac pisemnych dotyczących zagadnień szczegółowych; samodzielnie dotrzeć do różnych źródeł
ADM_K1_U08	Absolwent/ka potrafi pracować w grupie; przygotowywać wystąpienia ustne, w języku polskim, w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, wykładanych w ramach kierunku studiów Administracja, w tym dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł
ADM_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie charakter nauk z dziedziny administracji i prawa i ich miejsce w systemie nauk społecznych, a także typowe rodzaje struktur i instytucji społecznych (politycznych, prawnych i ekonomicznych) oraz ich istotne elementy
ADM_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie poszczególne dziedziny prawa, ze szczególnym uwzględnieniem nauk prawno-administracyjnych; genezę oraz ewolucję poszczególnych instytucji prawnych i umie ocenić konsekwencje wprowadzanych zmian; różne poglądy przedstawicieli doktryn dotyczących wybranych instytucji prawnych
ADM_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie system i organy władzy w Rzeczypospolitej Polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem organów administracji rządowej i samorządowej, jak również relacje między tymi strukturami
ADM_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie system prawa polskiego, prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej, wzajemne powiązania w ramach tych systemów oraz relacje pomiędzy prawem polskim, prawem międzynarodowymi i prawem Unii Europejskiej

Kod	Treść
ADM_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie terminologię z zakresu poszczególnych dziedzin będących przedmiotem studiów
ADM_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie status człowieka jako podmiotu prawa krajowego i międzynarodowego, z uwzględnieniem określenia przysługujących mu praw i zasad ich ochrony
ADM_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych, właściwe dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych z zakresu prawa, administracji i ekonomii. Zna metody badawcze stosowane na gruncie tych nauk, pozwalające opisywać struktury i instytucje prawne oraz procesy w nich i między nimi zachodzące
ADM_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego